

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF AAN SCHEEVELD TE PUURS-SINT-AMANDS (PROVINCIE ANTWERPEN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 1559

Rapport opgemaakt door: Sander Pelsmaekers

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

mei 2021

Dossiernr. 30867

OE: 2021D213

Deze archeologienota werd opgesteld door ABO nv naar aanleiding van de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel ter hoogte van Scheeveld in Puurs-Sint-Amunds. Het doel van dit onderzoek is drieledig. Ten eerste wordt er op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede wordt nagegaan hoe deze resten zijn bedreigd door de geplande werken. Ten derde wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

Op basis van de historische bronnen kan gesteld worden dat er ter hoogte van het onderzoeksgebied een potentieel is voor archeologisch materiaal vanaf het Neolithicum tot de nieuwste tijd. Zo zijn er bij een veldkartering enkele silexartefacten aangetroffen op ca. 1 kilometer ten noordoosten van het onderzoeksgebied. Op deze locatie werden ook sporen uit de IJzertijd en Romeinse periode aangetroffen. Het gaat hier om mogelijke resten van een Romeins grafveldje en mogelijke nederzettingssporen uit de Late IJzertijd. De mogelijke aanwezigheid van een Romeinse nederzetting valt, op basis van verschillende sporen, hier ook niet uit te sluiten. Middeleeuwse resten in de omgeving betreffen onder andere twee mottekastelen en sporen van bewoning of industriële activiteiten in het centrum van Puurs. Zoals eerder gesteld, wijzen recentere sporen vooral op het belang van de regio binnen de verdedigingsgordels van Antwerpen in de 19e en 20e eeuw. Puur op basis van deze informatie kan gesteld worden dat er een vrij hoog potentieel is op archeologische sporen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Op basis van de werkzaamheden kan echter gesteld worden dat er geen potentieel is op archeologische kenniswinst:

- Uit de beschrijving van de werkzaamheden kan geconcludeerd worden dat de geplande verstoringen beperkt in omvang blijven. Ondanks dat het onderzoeksgebied een totale oppervlakte heeft van ca. 273.500 m², is er alleen een bodemingreep gepland ter hoogte van de walgracht van het fort en het wegtracé. In totaal zal er 29.500 m² ofwel 10,8% van het gehele onderzoeksgebied vergraven worden en dit over een zeer langgerekt en smal tracé.
- De ingrepen in de bodem zullen plaatsvinden ter hoogte van de wegenis. Hier zal een DWA-leiding en een RWA-leiding door middel van langsgrachten en inbuizingen aangelegd worden. De diepte van deze leidingen varieert tussen 0,70 m-Mv en 2,00 m-Mv. Echter, omdat de leidingen in verschillende dunne aanleg sleuven gerealiseerd zullen worden (< 1,50 meter breedte), is er nergens een mogelijkheid om voldoende kijkvensters te realiseren. Archeologisch onderzoek is hier dus niet nuttig. Daarbij komt ook nog eens dat de aanleg van de huidige wegenis (tot een diepte van 0,60 m-Mv), de bestaande rioleringen en langsgrachten en de nutsleidingen (tot een diepte van 1,20 m-Mv) reeds voor een significante verstoring hebben gezorgd. De heraanleg van de wegenis zal niet dieper reiken dan de bestaande verstoringen.
- Ter hoogte van de Sint-Pietersburcht zijn de geplande werken (DWA-leiding en pompput) van dergelijke kleine omvang dat ook hier geen verder onderzoek mogelijk is. Zo heeft de pompput een oppervlakte van slechts 4 m² en worden ook hier de leidingen in een smalle sleuf (< 1,50 meter breedte) aangelegd. Daarbij kan gesteld worden dat eventuele oudere archeologische resten reeds verstoord zijn geraakt bij de oprichting van het fort in de 20e eeuw.

Op basis van bovenstaande argumenten, kan geconcludeerd worden dat het potentieel op archeologische kenniswinst zeer laag is omwille van de bestaande verstoringen en de beperkte en uitermate smalle kijkvensters die gecreëerd zullen worden. Daarom worden geen verdere maatregelen geadviseerd (**vrijgave**).